



Republika e Kosovës

Republika Kosovo / Republic of Kosovo

Komuna e Rahovecit / Opština Oraovac / Municipality of Rahovec



K O R N I Z A A F A T M E S M E
B U X H E T O R E (K A B)
E K O M U N Ě S S Ě R A H O V E C I T
2023-2025

Drejtoria për Buxhet dhe Financa

Përmbajtja:

Përmbajtja:	1
I. Hyrje.....	2
II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme	3
1. Forcimi i ekonomisë komunale me mundësi për të gjithë përmes:	6
2. Forcimi i sektorit të bujqësisë.....	6
2.1 Përkrahje bujqve dhe fermerëve me mekanizëm bujqësor, duke i klasifikuar për secilin sektor si:	7
3. Përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe veprime që synojnë rritjen e cilësisë në arsim	8
4. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve	9
1. Përmirësimi dhe mbrojtja e mjedisit, planifikimi urban dhe shërbimet publike komunale.....	10
2. Administratë e Përgjithshme	12
3. Rinia, kultura dhe sporti	12
III. Korniza Fiskale Komunale	13
3.1 Indikatorët ekonomik komunal	13
3.2 Të Hyrat Komunale dhe Parashikimi Afatmesëm 2023-2025	14
3.3 Tendencat e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afat-mesëm 2023-2025	17
3.4 Analiza Gjimore	24

I. Hyrje

Korniza Afatmesme Buxhetore KAB që po prezantojmë, është një dokument i cili miratohet në parim çdo vit nga Asambleja Komunale. Ky material siguron një analizë të hollësishme të shpenzimeve publike dhe përcakton parametrat dhe prioritetet kryesore për zhvillimin e vazhdueshëm të buxhetit vjetor komunal. Gjithashtu KAB siguron mekanizmat e nevojshëm për arritjen e objektivave, prioritetëve, të identifikuar në dokumentet strategjike të komunës, përmes integritit sa më të mirë në procesin buxhetor.

Kuadri Ligjor: Hartimi i Kornizës Afatmesme Buxhetore përbën një detyrim për institucionet buxhetore komunale të kërkuar nga Qarkoret Buxhetore Komunale 2023/01, të lëshuara nga Ministria e Financave në pajtim me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (LMFPP).

Ky dokument do të jetë bazë për përcaktimin e sektorëve prioritet të zhvillimit dhe identifikimin e prioritetëve të shpërndarjes së burimeve komunale për periudhën 2023-2025. Janë katër faza të përmbledhura për zhvillimin e KAB komunal dhe afatet kohore, si në figurën e mëposhtme:

I

Draft KAB - it 2023-2025

Fillimi i Qershorit



II

Kuvendi Komunal dhe Konsultimet

Mesi i Qershorit



III

Publikimi i Dokumentit të KAB-it 2023-2025

Fundi i Qershorit



IV

Procesi vjetor i buxhetit 2023

II. Strategjia Zhvillimore Komunale - Deklarata e Prioriteteve Afatmesme

Komuna e Rahovecit gjendet në pjesën jugore të Kosovës, në rajonin e Dukagjinit (gjegjësisht në subrajonin e Anadrinit). Është njëra nga komunat e mesme me popullsi, pozita gjeografike i mundëson asaj lidhje të mira me qendra të tjera të Kosovës dhe të rajonit. Komuna e Rahovecit ka gjithsej 33 fshatra, 2 vendbanime të vogla dhe një qendër urbane e ndarë në 5 lagje, me një popullsi prej 56,208 banorë, sipas regjistrimit të vitit 2011, e organizuar në 8.028 ekonomi familjare.

Mbi 2602 biznese operojnë brenda komunës sonë, bazuar në të dhënat e Zyrës për Regjistrim të Bizneseve në komunën e Rahovecit, afërsisht gjysma e tyre (50%) merren me veprimtari tregtare, 15% në sektorin e shërbimeve, rreth 16% në prodhimtari, 19% me transport etj.

Administrata e Komunës së Rahovecit është e organizuar përmes zyrave qendrore dhe zyrave lokale, që ofrojnë shërbime në nivel të komunitetit, nga të cilat një është e vendosur në ndërtesën administrative të Komunës dhe 8 të tjera në fshatra, gjithashtu Komuna e Rahovecit posedon edhe E-kioskun, një mundësi e mirë që qytetarëve ju mundëson vetë-shërbimin me dokumente administrative (certifikata të ndryshme).

Vizioni i mëposhtëm për komunën e Rahovecit, i definuar pas konsultimeve me akterët e rëndësishëm të jetës politike, ekonomike e sociale në komunë bazohet edhe në dokumentet afatmesme dhe afatgjatë strategjike që ka zhvilluar komuna, siç janë: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve (KASH) 2023-2025 të Qeverisë së Kosovës dhe prioritetëve bazë të saj, si dhe në Qarkoren Buxhetore Komunale 2023-2025 (I), të lëshuar nga Ministria e Financave e Qeverisë së Republikës së Kosovës.

Për tri vitet e ardhshme, vizioni i komunës së Rahovecit është: ***"Të jetë qendër e zhvillimit ekonomik, me një bujqësi të zhvilluar, infrastrukturë të rregulluar, me plane zhvillimore dhe urbane, shërbime shëndetësore efikase dhe cilësore, komunë e integruar në proceset rajonale dhe ndërkombëtare, e afirmuar si një qendër e kulturës, arsimit dhe jetës sportive. Po ashtu, një komunë e zhvilluar, e fortë dhe me shërbime publike, administrative që ofrojnë cilësi të mirë të jetesës për të gjithë qytetarët e saj"***.

Atributet më të rëndësishme të çfarëdo dokumenti të planifikimit strategjik dhe vizionit të definuar janë, së pari lehtësia e komunikimit si dhe së dyti, llogaridhënia. Me qëllim të përmbushjes së këtyre dy attributeve të ndërlidhura njëra me tjetrën, prioritetet strategjike të komunës në periudhën afatmesme janë grupuar në pesë, e që do të mundësojnë realizimin e qëllimit e të vizionit tonë për komunën.

PRIORITETET:

- **BUJQËSIA;**
- **EKONOMIA;**
- **AGROTURIZMI DHE PUNËSIMI;**
- **ADMINISTRATË BASHKËKOHORE ME SHËRBIME TË SHPEJTA DHE CILËSORE;**
- **ARSIMI, SHËNDETËSIA DHE PËRKUJDESJA SOCIALE;**
- **INFRASTRUKTURË PUBLIKE TË RREGULLUAR DHE TË MIRËMBAJTUR;**
- **INVESTIME NGA FONDI I EFIÇIENCËS SË ENERGJISË NË SEKTORIN PUBLIK DHE PRIVAT;**
- **INVESTIME NË INFRASTRUKTURË KULTURORE, SPORTIVE DHE HAPËSIRA PËR TË RINJTË SI DHE RRIJTJA E PËRKRAHJES PËR KËTA SEKTORË;**
- **PROMOVIMI I POTENCIALIT DHE MUNDËSIVE PËR INVESTIME NGA MËRGATA JONË;**
- **TRASHËGIMIA KULTURORE, HISTORIKE DHE INVESTIME PËR TA NDERUAR HARTËN E SAKRIFICËS DHE LIRISË.**

ZOTIMET:

- **KOMUNË E HAPUR PËR QYTETARËT - TRANSPARENCË E PLOTË DHE LLOGARIDHËNIE;**
- **KOMUNË QË QEVERISËT DREJTË DHE MIRË, LIGJSHËM DHE ME PERFORMANCË TË LARTË;**
- **KOMUNË KU JU SHËRBEHET QYTETARËVE PA DALLIM;**
- **KOMUNË ME SHËRBIME GJITHNJË E MË BASHKËKOHORE;**
- **KOMUNË KU PROMOVohen POLITIKAT DHE PRAKTIKAT MË TË MIRA SI DHE STANDARDET E LARTA TË QEVERISJES;**
- **KOMUNË KU RESPEKTOHEN VLERAT NJERËZORE E QYTETARE;**
- **KOMUNË PA DISKRIMINIM E QË QYTETARËT I TRAJTON BARABARTË;**

- **KOMUNË KU RESPEKTOHEN VLERAT KOMBËTARE, HISTORIKE, VLERAT E**
- **LUFTËS DHE TË LIRISË;**
- **KOMUNË QË NDERON SAKRIFICËN DHE GJAKUN E DERDHUR PËR LIRI;**
- **KOMUNË QË TRAJTON DHE MBËSHTET QYTETARËT QË KANË NEVOJA TË**
- **VEÇANTA;**
- **KOMUNË QË NDERON, PROMOVON E I JEP PËRKRAHJE TRADITËS, TRASHËGIMISË DHE GJITHË PASURISË SONË TË PËRBASHKËT, GJITHË ASAJ QË ËSHTË VLERË DHE IDENTITET I RAHOVECIT;**
- **KOMUNË KU PËRFAQËSOHET, MBROHET DHE PUNOHET PËR INTERESIN PUBLIK;**
- **KOMUNË KU PËRKUSHTIMI PËR TË VEPRUAR NDESHËM DHE NË PAJTIM ME LIGJIN, PËRVEÇSE VULLNET, PËRCAKTIM I TË ZGJEDHURVE, JETËSOHET EDHE SI DETYRIM MORAL NDAJ ZGJEDHËSVE SI DHE NDAJ LIGJIT;**
- **KOMUNË KU RESPEKTOHET MOZAIKU I VLERAVE NJERËZORE, DEMOKRATIKE, KULTURORE, TË TRASHËGIMISË E TË BESIMIT NË ZOT;**
- **KOMUNË KU RESPEKTOHEN PAKICAT DHE PROMOVOHEN VLERAT E TYRE.**

SYNIMET:

- **BUJQËSI TË PËRKRAHUR PËR KATËR VJET;**
- **INVESTIME NË RRITJEN E CILËSISË SË SHËRBIMEVE, ZGJERIMIN E TYRE, ZGJATJEN E ORARIT TË SHËRBIMEVE, PAJISJE MJEKËSORE DHE INVENTARIZIM PËR QKMF DHE PËR GJITHË RRJETIN E SHËRBIMEVE PARËSORE SHËNDETËSORE;**
- **ARSIM CILËSOR DHE BIBLIOTEKA, PAJISJE BASHKËKOHORE, LABORATORË, MË SHUMË TEKNOLOGJI INFORMATIVE DHE MJETE KONKRETIZIMI NË SHKOLLA;**
- **HARTIMI I PLANEVE URBANE DHE NDËRTIMI I SHESHIT QENDROR TË QYTETIT;**
- **KOLEKTORË DHE IMPIANT PËR TRAJTIMIN E UJËRAVE TË ZEZA;**
- **ZHVILLIM EKONOMIK DHE PUNËSIM NËPËRMJET FUQIZIMIT DHE MBËSHTETJES SË SEKTORIT PRIVAT;**
- **PËRQENDRIM PËR ZHVILLIMIN E PLANIFIKUAR TË AGROTURIZMIT;**
- **QENDËR E MADHE MAGAZINUESE PËR RUAJTJEN E RRUSHIT, PEMËVE DHE PERIMEVE**

1. Forcimi i ekonomisë komunale me mundësi për të gjithë përmes:

Një ndër prioritet në mandatin qeverisës do të vazhdojë të mbetet zhvillimi ekonomik përmes politikave lehtësuese në taksa dhe mbështetje të bizneseve të reja, atyre të vogla dhe të mesme. Duke e pasur parasysh dëmin nga kriza pandemike, një qasje e re është e nevojshme për t'ua dhënë mundësinë e ri-ngritjes bizneseve në komunën tonë.

- Funksionalizimi i Zonës Ekonomike në Apterushë – Pas licensimit të ZE në Apterushë, do të përgatitet plani për funksionalizimin e tërësishëm. Ky investim parashikohet ta rrisë aktivitetin afarist në komunën tonë;
- Krijimi i hapësirave të reja për zhvillimin e bizneseve – Do të krijohen hapësira të reja për biznese në: Rahovec (pjesët më afër qytetit), Krushë të Madhe, Xërxë, Ratkoc dhe në fshatrat më të mëdha e më të frekuentuara në komunën e Rahovecit. Gjithashtu, në zona ku ka potencial zhvillimi, do të përpiqemi të krijojmë lehtësira dhe hapësira për investime nga sektori privat;
- Lehtësira në të bërit biznes - Lehtësim i taksave komunale, sipas sektorëve – Do të bëhen vlerësimet e nevojshme për të siguruar uljen e taksave për bizneset private;
- Mbështetja direkte dhe indirekte e bizneseve - Përkrahje për bizneset e reja, ato të vogla dhe të mesme Me qëllim të përmirësimit të ambientit të të bërit biznes në komunë, do të ndihmohen veçanërisht sipërmarrësit e ri, të vegjël dhe të mesëm, përmes subvencionimit edhe të zejeve të veçanta dhe të aplikimit të taksave favorizuese për ta;
- Funksionalizimi i Shtëpisë për të moshuar;
- Funksionalizim, mirëmbajtje dhe menaxhim të Maja e Shkodranit;
- Mbështetja e turizmit dhe agroturizmit;
- Rritja dhe modernizimi i tregjeve;
- Këshilla dhe sugjerime në të bërit biznes;
- Investime në zona turistike;
- Rritje e përkushtimit dhe intensitetit të veprimeve për projekte të ndryshme dhe suksese të reja në PPP;
- Përfshirje e të rinjëve në tregun e punës, me përkrahje direkt nga komuna e cila synon krijimin e mjediseve të përshtatshme dhe përkrahje me teknologji informative, ku përmes ideve të reja e projekteve konkrete (inovative) të hapet perspektivë për ta;
- Promovimi i turizmit në komunën e Rahovecit.

2. Forcimi i sektorit të bujqësisë

Zhvillimi dhe fuqizimi i sektorit të bujqësisë për të rritur bazën ekonomike dhe sociale në komunën tonë.

Strategjia për zhvillimin e bujqësisë duke e harmonizuar me politikat dhe strategjinë e hartuar nga Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural.

Në kuadër të strategjisë do të përfshihen të gjithë sektorët që zhvillohen në komunën tonë me theks të veçantë: vreshtaria dhe perimekultura.

Në kuadër të strategjisë do të përfshihen programe të veçanta që do të ndikojnë direkt në përmirësimin e kushteve të punës për fermerët kultivues të pemëve dhe perimeve.

Fokusi në këtë periudhë do të orientohet në dy drejtime, si:

- Zbatimi i projekteve që prekin direkt fermerët dhe
- Zhvillimi i sektorit të agro-turizmit.

2.1 Përkrahje bujqve dhe fermerëve me mekanizëm bujqësor, duke i klasifikuar për secilin sektor si:

- Perimekulturë dhe pemëtari - mekanizëm bujqësor (makina mbjellëse, motokultivator, spërkatëse, frezë, pllug, etj.), komora ftohëse, makineri për tharje të bimëve mjekuese aromatike, inkubator etj.
- Investime në sipërfaqe të mbrojtura – serra (sipërfaqe 3 ari, 5 ari, 7 ari e deri në 10 ari, do të shohim mundësinë që kjo sipërfaqe të rritet në vazhdimësi)
- Përkrahja e bujqve për ngritje të fidanishteve për prodhim të fidaneve cilësore;
- Përkrahje fermerëve me farëra, pleh kimik dhe me inpute bujqësore;
- Sektori i blegtorisë - përkrahje në makina mjelëse, stalla dhe ferma të vogla, shërbime veterinare (vaksinimi, kontrolla e kafshëve, repelimi etj.);
- Marrja e mostrave të tokave bujqësore për analiza;
- Sektori i bletarisë - koshere për bletë, pajisje për trajtim dhe ruajtje të mjaltit, centrifugë etj.,
- Sektori i vreshtarisë - inventar për trajtim të rrushit pas vjeljes;
- Sektori i verëtarisë- pajisje për prodhuesit dhe inventar;
- Fuqizimi i qendrave grumbulluese dhe përpunuese të pemëve dhe perimeve;
- Fuqizimi dhe përkrahja e bodrumeve për përpunimin e rrushit;
- Hapja e tregjeve të reja në lokalitete të komunës sonë si: funksionalizimi i tregut në Krushë të Madhe, kushte më të mira në tregun ekzistues në Xërxë, ndërtimin e 2 tregjeve të reja në qytetin e Rahovecit, po ashtu vazhdimin e fazës së tretë të projektit “Infrastruktura e tregut të rrushit” - te Shtëpia e Verës;
- Në bashkëpunim me zyrën këshillmore, që operon në kuadër të MBPZHR-së organizimin e trajnimeve për të gjithë sektorët e bujqësisë në komunën tonë;
- Këshillimi i fermerëve dhe marrja përsipër e përgatitjes së të gjitha dokumenteve dhe planeve të biznesit për aplikim në institucione të ndryshme;
- Mbrojtjen e tokave bujqësore nga degradimi – erozioni;

Menaxhimi me kujdes i tokës bujqësore komunale, duke i respektuar procedurat për dhënie në shfrytëzim të pronës së paluajtshme përmes ankandit publik

- Fuqizimi i qendrave grumbulluese të qumështit, stimulimi i tyre;
- Ndërtimin e rrugëve fushore, me theks të veçantë mirëmbajtja e tyre;
- Ndërtimi i kanaleve të kullimit në zonat ku paraqiten vërshimet që rrezikojnë tokat bujqësore;
- Pastrimi dhe zgjerimi i përrrenjve që krijojnë probleme të vazhdueshme për fermerë;
- Drenazhimi i tokave bujqësore;

- Rrjeti sekondar i sistemit të ujitjes në lokacione ku ekziston rrjeti primar, si dhe zgjerimi i rrjetit në pjesën kodrinore në koordinim me kompanitë publike, donatorët e jashtëm dhe Qeverinë që të kemi përparim dhe investime konkrete në këtë drejtim, në katër vitet e ardhshme qeverisëse për sigurim të ujit për ujitje, poashtu duke shfrytëzuar edhe burimet tjera alternative të ujit.

2.2 Zhvillimi i sektorit të agro-turizmit

- Investimi në ngritjen e bujtinave dhe investimi në infrastrukturë në zonat e shpallura turistike si: Hapësira të burimi-Zhdrella, Burimi në fshatin Zatriq, Pishat në fshatin Kaznik, Hapësira të Maja e Shkodranit, Vendi i quajtur Bllata, Kanioni Drini i Bardhë: ku aktivitetet e agroturizmit si pjesë të një ose më shumë kategorive janë: mikpritja (qëndrimi ose fjetja në bujtina për një ose disa netë), rekreacioni (p.sh. shtegu i ecjes, gjuetia, kalërimi), dhe argëtimi (p.sh. dreka ose darka).
- Hapja e një zyre për informim dhe krijimi i një guide për turistët rreth zonave turistike të identifikuar në komunë e Rahovecit;
- Promovimi i zonave të përshtatshme për zhvillim të turizmit përmes Hartave dhe shënimit në tërë territorin e komunës sonë;
- Organizimi i festivaleve të ndryshme që kanë karakter promovim të produkteve bujqësore që kultivohen në komunën tonë, si: Festa e Vjeljes së Rrushit – HardhFest, Agrofesta, panaire të ndryshme etj;
- Në sektorin e pylltarisë, do t'i jepet prioritet pyllëzimit të hapësirave të reja në tërë territorin e komunës. Mbrojtja dhe ruajtja e sipërfaqeve pyjore do të ketë vëmendje të shtuar;
- Toka e cila është nën menaxhim të Agjencionit Pyjor të Kosovës (APK) do të trajtohet me shumë kujdes dhe nuk do të lejohet degradimi dhe keqpërdorimi i saj.

3. Përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe veprime që synojnë rritjen e cilësisë në arsim

- Ndërtimi i shkollave të reja – Do të bëhet një rivlerësim i nevojës për objekte të reja shkollore në qytetin dhe fshatrat e Rahovecit. Në bazë të këtij rivlerësimi, Komuna e Rahovecit do të investojë që të rinovohen apo ndërtohen objektet e reja të arsimit fillor dhe të mesëm;
- Investime në përmirësimin e kushteve infrastrukturore të shkollave në funksion të rritjes së cilësisë në arsim;
- Eficienca e energjisë në shkolla, sipas nevojave;
- Investime në mjete konkretizimi të laboratorike, teknologji informative, tabela dixhitale dhe furnizime të bibliotekave shkollore me libra;
- Funkcionalizimi i përhershëm dhe bashkëveprimi i organeve drejtuese të shkollave, këshillave drejtuese të shkollave, këshillave të prindërve dhe këshillave të nxënësve;
- Angazhimi i shërbimeve profesionale pedagogjike dhe psikologjike në shkolla;
- Angazhimi në ofrimin e trajnimeve profesionale të mësimitdhënësve në funksion të rritjes së cilësisë në arsim;
- Monitorimi i vazhdueshëm i procesit edukativ arsimor në shkolla përmes Komisionit për Monitorim të themeluar nga DKA;
- Funkcionalizimi i plotë i 3 çerdheve për fëmijë, të sapo ndërtuara.
- Organizimi dhe mbajtja periodike e garave të diturisë për nxënësit e të gjitha niveleve të arsimit parauniversitar.

- Zgjerimi i Pakos Pedagogjike edhe për klasat e larta – Siç e dimë, DKA në katër vitet e fundit, në bashkëpunim me Ekipet Profesionale të saj ka arritur që për herë të parë të hartojë dhe të vëjë në përdorim Pakon Pedagogjike për klasat parafillore dhe klasat e programit fillor (1-5). Kjo Pako Pedagogjike do të hartohet dhe të vihet në përdorim edhe për klasat e larta (6-9), po ashtu edhe për klasat (10-12). Me zgjerimin e saj, në komunën tonë do të ketë Pako Pedagogjike unike për të gjithë mësimdhënësit e të gjitha shkollave;
- Vazhdimi i funksionimit të suksesshëm të Qendrës Arsimore për nxënës të komuniteteve Romë, Ashkali dhe Egjiptian. Komuna jonë do të kujdeset që Qendra Arsimore për nxënës të këtyre komuniteteve, e themeluar gjatë këtij mandati katër vjeçar, të vazhdojë funksionimin e saj normal, duke mundësuar arsimim dhe edukim shtesë për fëmijët e këtyre komuniteteve;
- Bursa për studentë dhe përkrahje gjithë atyre profesionistëve që na përfaqësojnë si komunë ose si shtet e na bëjnë krenar me dijet dhe shkathtësitë e tyre;
- Edukim për kategoritë me nevojë të veçanta – Komuna do të ofrojë transport, por edhe kushte specifike të mësimnxënies, duke iu përshtatur nevojave dhe kapaciteteve të tyre për vijimin e mësimi;
- Më shumë çerdhe – Qeverisja lokale, duke e parë nevojën për çerdhe të reja, do të investojë për hapjen e tyre në zona urbane, por edhe në vendbanime të mëdha rurale ku nuk ka çerdhe në afërsi, përmes Partneritetit Publiko- Privat, si në : Apterushë, Drenoc, Çifllak dhe Rahovec.

4. Përmirësimi i shëndetësisë dhe mirëqenies së qytetarëve

- Rritje e standardit të shërbimeve shëndetësore, përmes menaxhimit të mirë dhe profesional. Në bashkëpunim me nivelin qendror, do të investohet në pajisje të reja e kapacitete njerëzore, për ta mundësuar rritjen e kapaciteteve dhe kualitetit të shërbimeve të ofruara;
- Investime në maternitet - Do të përmirësojmë kushtet në maternitetin e Rahovecit, përmes angazhimit të stafit profesional dhe sigurimit të pajisjeve të reja për stafin shëndetësor;
- Ndihma momentale për pacientët me sëmundje terminale - Komuna e Rahovecit do të ndajë një fond për t'u dalë në ndihmë pacientëve me sëmundje të rënda, përmes mbulimit të pjesshëm të shpenzimeve;
- Shëndeti mendor – Do të angazhojmë ekipe profesionale (psikologë, pedagogë, punëtorë social, logopedë etj.) për ofrimin e shërbimeve për të gjithë qytetarët që kanë nevojë për këto lloj shërbimesh, si dhe shfrytëzimin e të gjitha mundësive për bashkëpunim sa më funksional dhe koordinim sa më të mirë me Qendrën Rajonale të Shëndetit Mendor në Gjakovë;
- Pediatri në QKMF dhe vizita pediatrie nëpër çerdhe – Departamenti i Pediatrisë në Komunën e Rahovecit do t'i rrisë kapacitetet dhe do të ofrojë shërbime të zgjeruara, siç është ofrimi i shërbimeve të pediatri nëpër çerdhet e komunës;
- Riorganizimi i QKMF-së, për më shumë funksionalitet;
- Subvencionim për rastet e sëmundjeve për personat pa të ardhura/të ardhura të ulëta;
- Përmirësimi i ofrimit të shërbimeve shëndetësore, ofrimi i shëndetësisë mobile;
- Kujdesi paliativ, kujdesi shtëpiak;
- Parandalimi i sëmundjeve ngjitëse dhe jo ngjitëse;
- Ofrimi i shërbimeve për të gjithë qytetarët në mënyrë të barabartë;
- Shtimi i personelit shëndetësor;

- Vizitat sistematike shëndetësore të nxënësve në shkolla. Rritja e shërbimeve laboratorike (shtimi i llojeve të analizave në QKMF);
- Rritja e shërbimeve specialistike në QKMF – këshillëdhënëse;
- Trajtimi i rasteve me Covid-19 dhe përkujdesja ndaj tyre në bashkëpunim me IKSHIP-në dhe Klinikën Infektive;
- Dezinfektimi, Dezinsektimi dhe Deratizimi i objekteve shëndetësore, Administratës Komunale dhe hapësirave publike;
- Krijimi i hapësirave për karantinë, (sëmundjet ngjitëse), objekti i QMF-së (në rast nevojë);
- Rritja e gamës së shërbimeve laboratorike;
- Furnizim me pajisje mjekësore për nevojat e QKMF-së me qëllim të ofrimit të shërbimeve sa më të mira për qytetarët e komunës sonë;
- Decentralizimi i shërbimeve mjekësore (QMF,AMF);
- Barna esenciale - Komuna do të ndajë buxhet për sigurimin e barnave esenciale për të gjithë qytetarët e komunës së Rahovecit;
- Vizitë në shtëpi për gra shtatzëna, dhe fëmijët 0-3 vjeç;
- Krijimi i këshillit të pacientëve;
- Funksionalizimi i urgjencës njëzet e katër orë, me dy mjekë specialistë, dhe katër infermierë.

1. Përmirësimi dhe mbrojtja e mjedisit, planifikimi urban dhe shërbimet publike komunale

- Eliminimi i deponive ilegale të mbeturinave;
- Pyllëzimi i hapësirave kodrinore;
- Inspektimi i shtuar për parandalimin e ndotjes dhe shkatërrimit të mjedisit dhe krijimi i deponive për mbeturina të materialeve të forta si dhe krijimi i hapësirave të gjelbra;
- Ndërtimi i parqeve të bukura dhe mirëmbajtja e tyre;
- Planet e hollësishme rregulluese në qytet – Do të bëhet hartimi i planeve të hollësishme rregulluese, të cilat do të përcaktonin kushtet e detajuara të ndërtimit për lagjet e qytetit, formën e ndërtimit, fasadës, orientimit etj. Përmes implementimit të këtyre planeve, komuna do ta rriste mbledhjen e të hyrave, përmes lejeve të ndërtimit;
- Plane rregulluese për zonat rurale – Komuna do ta rregullojë planifikimin hapësinor të ndërtimeve edhe në fshatra, në mënyrë që të mbrohen tokat bujqësore, por edhe t'i zbatojë rekomandimet urbanistike, e që ndërtimet mos të pengojnë zhvillimin normal të jetës në këto vendbanime. Përmes planeve, ndërtimi në fshatra do të orientohet në toka të përshtatshme për ndërtim e që janë më jopjellore;
- PZHK dhe HZK - Do të miratohet Plani Zhvillimor Komunal dhe Harta Zonale e Komunës, pas shqyrtimit publik;
- Pjesa e vjetër e qytetit – Komuna do t'i kushtojë vëmendje të veçantë pjesës së vjetër të qytetit, përmes një plani të detajuar, duke investuar në rrugët e vjetra me kalldrëm, por edhe në objektet përreth, pa ia humbur origjinalitetin dhe duke ia kthyer pamjen që e kishte më parë;
- Përmirësimi i gjendjes së lumenjve dhe përrenjve dhe trajtimi i shtretërve të tyre;
- Konkursi e projektimit – Do të vazhdojë organizimi i shpalljes së konkurseve kombëtare dhe ndërkombëtare të projektimit për projektet e rëndësishme kapitale në komunën tonë. Përmes

konkurseve të projektimit, bëhet e mundur që arkitektët më profesionistë të bëhen pjesë e arkitekturës së përgjithshme të komunës;

- Funksionalizim, mirëmbajtje dhe menaxhim i Kompleksit Përkujtimor në Gradish;
- Funksionalizim, mirëmbajtje dhe menaxhim i Kullës për heronjtë Toni dhe Mici dhe bashkëluftëtarët e tyre në Opterushë;
- Ndërtimi i Sheshit në Qendër të Qytetit (në pjesën e vjetër të qytetit);
- Ndërtimi i Sheshit Qendror të Qytetit;
- Përfundimi i Objektit për Banim Social.
- Përfundimi i plotë i shtrirjes së ndriçimit në të gjitha vendbanimet;
- Rugët, trotualet, riasfaltimi dhe shënjimi në qytet – Do të investohet në zgjerimin dhe rregullimin e trotuareve për këmbësorë, në rrugët e reja e riasfaltimin e rrugëve të dëmtuara (sidomos ato që kanë qarkullim më shumë), si dhe në ripërtëritjen e shënjimit të tyre;
- Përfundimi i rrugicave nëpër fshatra;
- Kolektorë dhe impiante për ujërat e zeza. Do të angazhohemi me donatorët të ketë investime konkrete në trajtimin e ujërave të zeza në tërë territorin e komunës së Rahovecit, përmes ndërtimit të kolektorëve dhe impianteve për trajtimin e tyre;
- Energjia e gjelbër - Energjia alternative do të praktikohet në vendosjen e objekteve publike përmes paneleve diellor, me qëllim të ekonomizimit dhe zvogëlimit të shpenzimeve;
- Digjitalizim për mbikëqyrjen e rrjetit të ndriçimit publik - përmes sistemit online dhe Platformës PHONE MOBILE, do të mundësohet verifikimi dhe mbikëqyrja e drejtpërdrejtë;
- Më shumë parkingje - Do të krijojmë hapësira të reja për parkingje veturash në disa pjesë të qytetit të Rahovecit dhe do të shenjëzohen hapësirat aktuale të parkingjeve;
- Mirëmbajtja e përgjithshme – mirëmbajtjes do t'i kushtohet rëndësi e veçantë në mandatin e ri, si një zgjidhje efikase për kursimin e parasë publike. Me mirëmbajtje, duke filluar nga rrugët, trotualet, parqet, varrezat, ndërtesat, drunjtë, ndriçimi publik dhe të gjitha asetet e infrastrukturës dhe pasurive publike, do të shpenzohet më pak, sepse do të investohet në jetëgjatësinë e tyre;
- Lidhja ndërmjet vendbanimeve me rrugë të asfaltuara – asfaltimi i rrugëve që e lidhin qytetin me zonat rurale, është projekt i përfunduar, mirëpo ka nevoja të mëdha që lidhjet ndërmjet vetë zonave rurale të jenë më të lehta. Për këtë arsye, Komuna e Rahovecit do të investojë në rrugë lokale që lidhin fshatra apo lagje të ndryshme, ku është e nevojshme. Përmes këtij investimi, lirohen nga ngarkesa edhe rrugët kryesore që shpijnë në qytet ose vendbanime të mëdha;
- Mirëmbajtje e gropave ekzistuese septike, dhe ndërtimi i gropave të reja septike;
- Në bashkëpunim me KEDS, furnizim stabil me energji, ndërrim i rrjetit, i shtyllave, instalime nëntokësore etj;
- Bashkëpunim me KRU GJAKOVA dhe donatorë të tjerë për furnizim më të mirë me ujë të pijshëm;
- Legalizimi i parkingjeve ekzistuese dhe krijimi i parkingjeve të reja;
- Ndërtimi i shtigjeve për biçiklistë në zonën urbane dhe periferike;
- Rregullimi i infrastrukturës për persona me nevoja të veçanta;
- Trajtimi i ujërave të zeza dhe rrugëve në pjesë problematike të Qytetit;
- Plani i mobilitetit;

- Menaxhimi i integruar i mbeturinave dhe riciklimi i tyre;

2. Administratë e Përgjithshme

- Komunë e hapur për qytetarët - transparencë e plotë dhe llogaridhënie;
- Komunë që qeveriset drejtë dhe mirë, ligjshëm dhe me performancë të lartë;
- Komunë ku ju shërbehet qytetarëve pa dallim;
- Komunë me shërbime gjithnjë e më bashkëkohore;
- Transparencë për qytetarë – Komuna e Rahovecit do të përkushtohet në rritjen e transparencës përmes aplikimit të metodave të reja të komunikimit online për qytetarë dhe medie;
- Shërbimet komunale janë të rëndësishme për qytetarët, prandaj Komuna e Rahovecit do të investojë në vazhdimësi në modernizimin dhe rritjen e efikasitetit në ofrimin e shërbimeve;
- Ndërtimi dhe mirëmbajtja e zyrave komunale/gjendjes civile;
- Zgjerimi i sporteleve në zyrat e gjendjes civile;
- Sistemimi i zyrtarëve të zyrës së pranimit, kadastrës dhe arka, në një hapësirë të përbashkët, që kanë për qëllim shkurtimin e kohës për palët;
- Funksionalizimi i sporteleve të veçanta për mërgatën;
- Më shumë pajisje digjitale (E-KIOSK) për ofrimin e sa më shumë shërbimeve për qytetarët;
- Funksionalizimi i ONE STOP SHOP (kryerja e shërbimeve me ndalim në një vend).

3. Rinia, kultura dhe sporti

- Përkahje e të rinjve shoqatave kulturo-artistike dhe klubeve sportive;
- Subvencionimi i projekteve - Do të vazhdojë subvencionimi i projekteve kulturo-artistike dhe sportive, që janë në interes të komunitetit;
- Përfundimi i Qendrës për Arte, Kulturë dhe Inovacion – Komuna e Rahovecit do ta përfundojë Qendrën për Arte, Kulturë dhe Inovacion, e cila do të jetë një hapësirë që do të përmbushë nevojat e komunitetit artistik dhe të të rinjve në fushën e artit, kulturës dhe inovacionit;
- Fusha sportive në çdo fshat dhe lagje;
- Trashëgimia kulturore dhe historike – Komuna do të vazhdojë të kujdeset për objektet e trashëgimisë kulturore, duke mirëmbajtur infrastrukturën e tyre dhe përreth tyre, por edhe do të krijojë atraksione turistike nga to;
- Përfshirja e objekteve të rëndësishme të veçantë në listën e monumenteve që janë nën përkujdesje institucionale;
- Muzetë, komplekset përkujtimore, bustet dhe shtatoret – Me qëllim të ruajtjes të së kaluarës historike, do të ketë përkujdesje të veçantë, si dhe do të themelohen muze dhe komplekse të reja përkujtimore, në bashkëpunim me komunitetin dhe historianët lokalë. Po ashtu, do të mirëmbahen shtatoret dhe bustet ekzistuese të dëshmorëve, por në bashkëpunim me shoqatat e dala nga lufta do të realizohen edhe shtatore dhe buste të rinj, për t'i nderuar të rënët për liri;
- Rritje e përkrahjes për festivalet tradicionale dhe ngjarjeve të tjera të shënuara për afirmimin e vlerave kulturore, të trashëgimisë historike dhe të turizmit;
- Themelimi i Ansambli Profesional të Këngëve dhe Valleve të Rahovecit;

- Qendra inovative funksionale për të rinjtë;
- Kompleksi sportiv tek EPOPEJA E UÇK-së mbi Rahovec;
- Stadiumi i Qytetit të Rahovecit;
- Mbështetje rinisë për ide kreative dhe artistike;
- Mbështetja e të gjitha klubeve dhe shkollave sportive etj.
- Trajtimi dhe mirëmbajtja e palestrave të sporteve, fushave sportive dhe ndërtimi i terreneve të reja sportive dhe objekteve kulturore;
- Promovimi i projekteve për rini dhe kulturë;
- Intervenimi dhe restaurimi në monumentet kulturo-historike dhe mirëmbajtja e tyre;
- Pasurimi i fondit librar në bibliotekat e komunës sonë;
- Krijimi i hapësirave për biblioteka në vendbanimet e komunës së Rahovecit (aty ku ka hapësira).
- Formimi i ansamblit të këngëve dhe valleve të komunës së Rahovecit;
- Hartimi i strategjisë për rini;

III. Korniza Fiskale Komunale

3.1 Indikatorët ekonomik komunal

Ndonëse komuna nuk udhëheq drejtpërdrejtë politikën makroekonomike (kjo është kompetencë e qeverisë qendrore), mjedisi i përgjithshëm ekonomik ndikon në pasqyrën fiskale komunale dhe si i tillë do të trajtohet si vijon, shih tabelën 1. Korniza Afatmesme Buxhetore e Komunës është në përputhje me Kornizën Makroekonomike të Kosovës dhe sipas dokumentit Korniza Afatmesme të Shpenzimeve (KASH) 2023-2025 të përpiluar nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

Komponentët e politikës makroekonomike siç janë: Bruto Produkti Vendor, inflacioni dhe demografia duhet konsideruar dhe marrë parasysh. Korniza Afatmesme e Shpenzimeve 2023-2025 e Qeverisë së Kosovës bazuar në të dhënat historike si dhe në zhvillimet e fundit ekonomike, nënvizon faktin se do të ketë ecuri pozitive të rritjes ekonomike në vitet e ardhshme, më saktësisht në periudhën 2023-2025 ku parashihet një rritje reale vjetore, **4.10 %** në vitin 2023, ndërsa rritja reale e Bruto produktit të vendit në 2023 - 2025 parashihet të jetë **4.20 %**, respektivisht **3.90 %**.

Natyrisht se rritja ekonomike ndryshe përkthehet edhe në krijimin e vendeve të reja të punës dhe zbutjen e papunësisë në komunë, që në periudhën afatmesme ulet me **1.45 %**, nga niveli i përgjithshëm i papunësisë që llogaritet të jetë i lartë.

Komuna nga ana e saj do të adaptojë legjislacionin përkatës në funksion të krijimit të ambientit më të mirë për sektorin privat dhe rritjes së të ardhurave të tyre, rrjedhimisht rritjes së të hyrave buxhetore komunale.

Aktualisht financimi komunal përfshin: **1. Të hyrat vetanake dhe 2. Grandet qeveritare**. Komunitat po ashtu janë pranuese të grandeve të donatorëve të jashtëm dhe të brendshëm (me mbulim të plotë apo si pjesë të bashkëfinancimeve), si dhe kanë mundësinë e huamarrjes sipas kushteve të përcaktuara me legjislacionin në

fuqi. Komuna e Rahovecit në periudhën afatmesme buxhetore 2023-2025, nëse krijohen rrethanat, planifikon të marrë hua nga institucionet financiare për të financuar projektet e saj në projektet për menaxhimin e ujërave të zeza, eventualisht ndonje projekt tjetër me rëndësi strategjike për komunën tonë, për të cilën hua garantuese do të jetë Qeveria e Republikës së Kosovës, siç e ka lejuar Ligji për Financat Publike dhe Llogaridhënie.

Tabela 1: Indikatorët ekonomik komunal

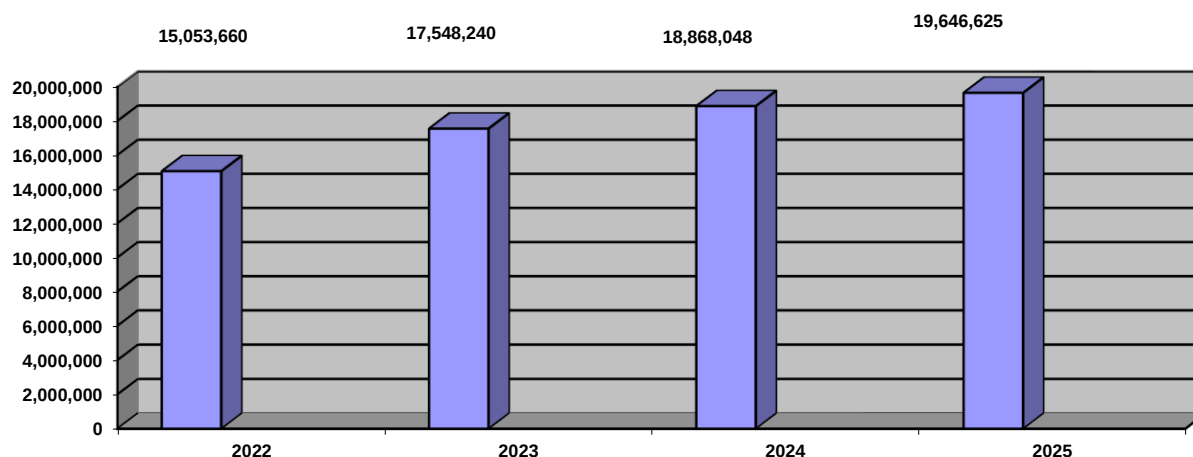
Përshkrimi	2022	2023	2024 (vlerësimet)	2025 (vlerësimet)
Indikatorët makroekonomik në Kosovë				
Rritja reale e BPV në %	5.0	4.1	4.2	3.90
Inflacioni në %	1.90	2.80	1.80	1.20
BPV për kokë banori, në euro	7.243	9.621	10.408	11.156
Indikatorët ekonomik komunal				
Popullsia e Komunës	56.208	56.208	56.208	56.208
Numri i bizneseve të regjistruara	2.475	2.602	2.640	2.690
Numri i nxënësve	9.422	9,012	9,000	8,822

Burimi: Korniza Afatmesme e Shpenzimeve, Qeveria e Kosovës, 2023-2025

3.2 Të Hyrat Komunale dhe Parashikimi Afatmesëm 2023-2025

Të hyrat e Komunës së Rahovecit nga dy burimet e saj kryesore – grandet qeveritare si dhe të hyrat vetanake komunale kanë shënuar rritje nga viti në vit.

Paraqitja grafike 1: Buxheti Total i Komunës në vitet (2023 – 2025), milion Euro:



Në bazë të planifikimit të bërë nga viti 2022 grandet qeveritare për Komunën e Rahovecit si tërësi do të shënojnë rritje prej **5,89 %** në vitin 2022. Rritja e Grandit Qeveritar do të jetë **17.51 %** në vitin 2023 në krahasim me 2022, ndërsa të hyrat vetanake në vitin 2023 do të kenë një rritje prej: **7.04%** në krahasim me 2022.

Nga viti 2023-2025 parashihet një rritje prej **7.83 %** në tërësi, sipas të dhënave të prezantuara në tabelën 2 më poshtë, në Grandin qeveritar parashihet të ketë rritje prej **7.83 %** ndërsa në të hyrat vetanake **4,73 %** kjo rritje kryesisht bazohet në të dhënat e përgjithshme për rritjen buxhetore që planifikohet në nivel të Qeverisë Nacionale, siç parashihet me qarkoren 2023/01 (KASH 2023-2025).

Tabela 2: Planifikimi i të hyrave vetanake komunale sipas burimit për periudhën 2023-2025, në Euro

Burimi i të hyrave	2022	2023	2024	2025
Plani	1,350,548.00	1,445,603.00	1,505,186.00	1,569,652.00
Buxhet dhe Financa	792.117.00	880,514.00	907,342.00	937,417.00
Tatimi në Pronë	532.117.00	423,250.00	431,715.00	442,508.00
Tatimi në Tokë	170.000.00	367,264.00	385,627.00	404,909.00
Taksat rrugore	90,000.00	90.000.00	90,000.00	90,000.00
Administrata dhe Personeli	119,700.00	118,589.00	122,200.00	121,000.00
Taksa Çertifikatat e lindjes	14,000.00	14,000.00	14,000.00	15,000.00
Taksa Çertifikatat e kurorëzimit	9,000.00	8.000.00	9,000.00	9,000.00
Taksa Çertifikatat e vdekjes	1,500.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00
Taksa Çertifikatat tjera ofiqarie	44,000.00	45,389.00	47,000.00	45,000.00
Takse për pjesëmarrje ne tender	200.00	200.00	200.00	0.00
Taksë për verifikimin e dokumenteve	1,000.00	5,000.00	6,000.00	6,000.00

Taksa tjera administrative	50,000.00	44,000.00	44,000.00	44,735.00
Inspekcioni	2,400.00	6,500.00	6,500.00	11,500.00
Gjobat nga inspektoriat	1,000.00	5,000.00	5,000.00	10,000.00
Licencë për pranimin e lokalit	900.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00
Inspektimi higjienik dhe sanitar	500.00	500.00	500.00	500.00
Shërbime Publike	12,150.00	10,800.00	12,700.00	14,000.00
Taksa për leje gjërmime	400.00	1,000.00	1,500.00	2,000.00
Të hyrat nga shitja e mbeturinave	0.00	0.00		
Shfrytëzimi i pronës publike	4,500.00	3,000.00	2,000.00	2,500.00
Qiraja nga vendosja e objekteve tregtare	4,700.00	3,000.00	5,000.00	5,000.00
Qiraja nga objektet publike	2,000.00	3,000.00	3,200.00	3,500.00
Licenca të lira individuale	250.00	300.00	500.00	600.00
Largimi dhe deponimi i automjeteve	300.00	500.00	500.00	400.00
Bujqësia dhe zhvillimi rural	72,000.00	44,000.00	51,000.00	56,838.00
Taksa -të hyrat nga pyjet	0.00	0.00	0.00	0.00
Shfrytëzimi i pronës publike(Qiraja e tokës bujqësore)	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,500.00
Participimet në bujqësi	70,000.00	42,000.00	49,000.00	55,355.00
Taksa për ndërrimin e destinimit të shfrytëzimit të tokës	1,000.00	1,000.00	1,000.00	0.00
Ekonomia dhe Zhvillimi	145,450.00	157,000.00	159,000.00	175,000.00
Licenca të lira individuale	0.00	0.00	0.00	0.00
Licenca për shërbime profesionale	150.00	0.00	0.00	0.00
Taksë për ushtrimin e veprimtarisë	65,000.00	75,000.00	76,000.00	80,000.00
Qiraja nga vendosja e objektit tregtar	80,300.00	82,000.00	83,000.00	95,000.00
Kadastër dhe Gjeodezia	42,000.00	55,000.00	63,000.00	65,000.00
Taksa për regjistrimin e trashëgimisë	24,000.00	30,000.00	33,000.00	35,000.00
Taksa për matjen e tokës në terren	18,000.00	25,000.00	30,000.00	30,000.00
Urbanizmi	91,531.00	68,000.00	77,000.00	76,200.00
Taksa komunale për leje ndërtimi	44,000.00	36,000.00	41,000.00	36,000.00
Taksa për demolim	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00
Taksa për legalizimin e objekteve	38,531.00	21,000.00	23,000.00	25,000.00
Inspektimi respektimi i planit urbanistik	2,000.00	2,000.00	2,000.00	2,200.00
Leje mjedisore komunale	6,000.00	8,000.00	10,000.00	12,000.00
Shëndetësia dhe mirëqenien sociale	61,000.00	61,000.00	62,000.00	62,500.00
Participimi nga shëndetësia	61,000.00	80,000.00	80,000.00	80,000.00
Kulturë, Rini, Sport	1,000.00	3,000.00	4,244.00	7,500.00
Shitja e shërbimeve(Biblioteka)	1,000.00	3,000.00	4,244.00	7,500.00
Arsimi dhe Shkencë	11,200.00	22,200.00	22,200.00	25,200.00
Participimet -çerdhja e fëmijëve	11,000.00	22,000.00	22,000.00	25,000.00
Participimi në arsim	200.00	200.00	200.00	200.00

Komuna e Rahovecit vazhdon të dominohet në buxhetin total të saj nga transferet qeveritare të cilat edhe në tri vitet e ardhshme do të përbëjnë afërsisht 90 % të buxhetit total të komunës.

3.2.1 Donatorët e jashtëm (ndërkombëtarë)

Financimi nga donatorët e jashtëm gjatë vitit 2023-2025, presim që të kemi donacione.

3.2.2 Politikat e reja

Komuna e Rahovecit në tri vitet e ardhshme do të bëjë përpjekje në mobilizimin e resurseve komunale me qëllim të adoptimit të politikave të reja që ka iniciuar Qeveria Nacionale e Republikës së Kosovës, por edhe të atyre të iniciuara në nivelin e qeverisë komunale.

Fillimisht, ndonëse ende nuk është pjesë e Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve të Qeverisë së Kosovës 2023-2025, sugjerimit të Qeverisë së Kosovës janë që shuma e Grandit të Përgjithshëm të Komunave që aktualisht është dhjetë përqind (**10%**) e të hyrave totale buxhetore të Qeverisë Qendrore, (duke përjashtuar të hyrat nga shitja e aseteve, të hyrat tjera të jashtëzakonshme, të hyrat e dedikuara vetanake dhe të hyrat nga huamarrja) do të reduktohet në **9%**, në vitet e ardhshme. Projektionet e bëra për 2023 dhe 2025 në Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve të Kosovës, nuk reflektojnë ende në këtë politikë. Për Komunën e Rahovecit kjo do të vazhdojë të jetë një risk që duhet trajtuar në të ardhmen dhe duke menduar strategjitë që duhet ndjekur me qëllim të mbulimit të asaj difference që do të shkaktonte ulja e nivelit të Grandit të Përgjithshëm, për komunën.

Së dyti, në rast se në periudhën afatmesme Qeveria e Kosovës do të ndryshojë formulën shtetërore të ndarjes së grandit të arsimit për komuna, ndarje kjo që pretendohet të bëhet në bazë të normës e jo të numrit të nxënësve, atëherë kjo do të ketë ndikim të dukshëm në buxhetin e Komunës, ulë grandin e arsimit, sidomos duhet pasqyruar se ky grand përbën pjesën më të madhe të buxhetit komunal. Komuna nuk i ka informatat e nevojshme për të bërë analizën e impaktit të kësaj politike.

Së treti, komuna e Rahovecit ka mirëpritur deklaratimet e Qeverisë Nacionale, që në të ardhmen, sa i përket fleksibilitetit të shpenzimeve në të gjitha kategoritë ekonomike, përveç pagave, të kenë mundësi këtë ta bëjnë edhe nga Grandi i Përgjithshëm si shtesë, përveç se nga të hyrat vetanake komunale.

Ndërsa sa i përket të hyrave të tjera të Komunës, apo të hyrave vetanake, sërish Qeveria Nacionale ka shtyrë drejtë politikave të reja që do të orientonin komunën drejt avancimit të tatimeve me potencial të mirë dhe zbehjes, eventualisht eliminimit të atyre taksave e ngarkesave komunale që rëndojnë ambientin biznesor komunal. Edhe në të ardhmen barra kryesore në realizimin e hyrave vetanake bie mbi tatimin në pronë dhe në tatimin në tokë.

3.3 Tendenca e shpenzimeve komunale dhe parashikimi i tyre afat-mesëm 2023-2025

Sipas rekomandimeve të Misionit të Fondit Monetar Ndërkombëtar të komunikuara përmes Qarkores Buxhetore Komunale 2023/01 komunitat do të kenë edhe në të ardhmen fleksibilitet në shpërndarjen e të hyrave vetanake komunale në strukturën e shpenzimeve sipas kategorive ekonomike për vitin 2023, duke përjashtuar kategorinë Paga dhe Mëditje.:

Projeksionet e shpenzimeve buxhetore për vitin 2023 do ti paraqesim sipas kategorive ekonomike:

• Pagat dhe Mëditjet	8.453.088.00
• Mallrat dhe Shërbimet	2.203.829.00
• Shpenzimet Komunale	370.000.00
• Subvencionet dhe Transferet	820.000.00
• Shpenzimet Kapitale	5.701.323.00
TOTAL	17.548.240.00

3.3.1 Pagat dhe Mëditjet

Gjatë vitit 2023 krahasuar me vitin 2022, kjo kategori e shpenzimeve pritet të rritet **13.61 %** si rezultat i , pagesën e stazhit të punës . Pjesëmarrja e kategorisë së pagave dhe mëditjeve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore komunale, gjatë këtyre viteve, pritet të mbetet në nivel të përafërt **48.17 %**.

3.3.2 Mallrat dhe Shërbimet

Kategoria e shpenzimeve për mallra dhe shërbime (duke përfshirë komunalit), është rritur për **47.23 %** nga viti 2022 në vitin 2023 Pjesëmarrja e kësaj kategorie të shpenzimeve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore, gjatë vitit 2023 pritet të jetë mesatarisht **14.67 %**.

3.3.3 Subvencionet

Në vitin 2023 komuna e Rahovecit do të ndajë subvencionet për bujqësi, Ekonomi, shëndetësi, arsim, kulturë, rini dhe sport. Gjatë vitit 2023 krahasuar me vitin 2022, kjo kategori e shpenzimeve pritet të rritet **163.67 %**. Pjesëmarrja e subvencioneve në shpenzimet e përgjithshme buxhetore gjatë vitit 2023 mesatarisht do të jetë **4.67 %**.

3.3.4 Investimet Kapitale

Kjo kategori e shpenzimeve do të shënojë rritje në vitin 2023, për **30.00 %** krahasuar me vitin 2022. Një pjesë e madhe e tyre planifikohet të financohet nga të hyrat vetanake të komunës. Pjesëmarrja e investimeve kapitale në totalin e shpenzimeve të komunës në vitin 2023 dhe tutje pritet të jetë mesatarisht: **32.49 %**.

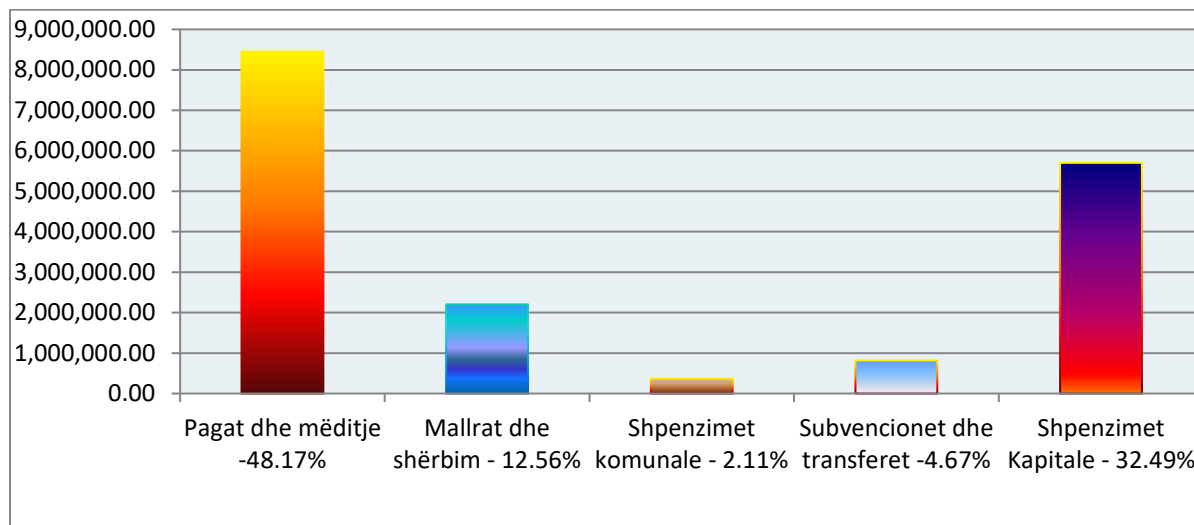


Tabela 3: Korniza Buxhetore Komunale 2022-2025, në euro.

	Përshkrimi	2022	2023	2024	2025
			(plan)	(vlerësimet)	(vlerësimet)
1	TË HYRAT TOTALE KOMUNALE	15,053,660.00	17,548,234.00	18,868,048.00	19,646,625.00
	Të hyrat vetanake	1,350,548.00	1,445,603.00	1,505,186.00	1,569,652.00
	Grandet dhe transferet qeveritare	13,703,112.00	16,102,634.00	17,362,862.00	18,076,973.00
2	SHPENZIMET TOTALE KOMUNALE	15,053,660.00	17,548,237.00	18,868,048.00	19,646,625.00
	Shpenzimet rrjedhëse	10,237,844.00	11,846,917.00	12,022,965.00	12,075,945.00
	Pagat dhe mëditjet	7,872,844.00	8,453,088.00	8,595,913.00	8,638,893.00
	Mallrat dhe shërbimet	1,735,000.00	2,203,829.00	2,232,052.00	2,237,052.00
	Shpenzimet komunale	270,000.00	370,000.00	375,000.00	380,000.00
	Subvencionet	360,000.00	820,000.00	820,000.00	820,000.00
3	Shpenzimet Kapitale	4,815,816.00	5,701,323.00	6,845,083.00	7,570,680.00
	Huamarrja e jashtme	0.00	0.00	0.00	0.00

Tabelat në vijim janë një pasqyrë e shpërndarjes së shpenzimeve në komunë në bazë të programeve apo kategorive funksionale si dhe në bazë të kategorive ekonomike. Shpenzimet në vijim (tabela 4) janë ato aktualet të vitit 2022, planifikimi për vitin 2023-2025 si dhe projeksionet përgatitjes në (Tabela 4-5-6-7).

Tabela 4: Shpenzimet në vitin 2022, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nën programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	174.457	55.000		129.000		358.457
Administrata	216.182	176.000			20.000	412.182
Çështjet Gjinore	5.281	2.000				7.281
Inspektimet	71.097	15.000			20.000	106.097
Zyra e Kuvendit Komunal	106.593	20.000				126.593
Buxhet dhe Financa	99.337	130.000			60.000	289.337
Shërbime publike	27.504	255.981	156.000		1.206.006	1.645.491
Zjarrfikësit dhe Inspektimet	148.586	15.000			30.000	193.586
Zyra Lokale për Komunitete	58.549	16.850			20.000	95.399
Bujqësia, Pyltaria dhe Zhvillim	64.836	60.000		40.000	1.400.000	1.564.836
Zhvillimi Ekonomik	43.709	15.800		20.000	120.000	199.509
Kadastra dhe Gjeodezia	64.047	17.000			30.000	111.047
Planifikimi Urban dhe Mjedisi	40.551	30.000			900.000	970.551
Shëndetësia dhe Mirëqenie Sociale	1.076.450	430.000	50.000	71.000	394.598	2.022.048
Qendra për punë Sociale	100.780	10.000	4.000			114.780
Kulturë, Rini, Sport	67.034	45.000		100.000	250.000	462.034
Administrata e Arsimit	53.550	55.000			300.000	408.550
Arsimi Parafillor	47.850	36.369	3.000			87.219
Arsimi Fillor	4.231.892	240.000	44.000		65.212	4.581.104
Arsimi I mesem	1.174.559	110.000	13.000			1.297.559
TOTAL	7.872.844	1.735.000	270.000	360.000	4.815.816	15.053.660

Tabela 5: Shpenzimet për 2023, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nën programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	178,520.00	55,000.00		160,000.00	-	393,520.00
Administrata	217,362.00	175,830.00			20,000.00	413,192.00
Çështjet Gjimore	5,308.00	2,000.00			-	7,308.00
Inspektimet	71,454.00	15,000.00			-	86,454.00
Zyra e Kuvendit Komunal	107,126.00	17,000.00			-	124,126.00
Buxhet dhe Financa	100,202.00	250,000.00			70,000.00	420,202.00
Shërbime publike	27,650.00	495,000.00	226,000.00		1,603,998.00	2,352,648.00
Zjarrfikësit dhe Inspektimet	149,328.00	15,000.00			-	164,328.00
Zyra Lokale për Komunitete	58,850.00	15,000.00			20,000.00	93,850.00
Bujqësia, Pyltaria dhe Zhvillim	65,162.00	60,000.00		450,000.00	1,523,114.00	2,098,276.00
Zhvillimi Ekonomik	43,928.00	17,000.00		20,000.00	279,000.00	359,928.00
Kadastra dhe Gjeodezia	64,368.00	16,000.00			-	80,368.00
Planifikimi Urban dhe Mjedisi	40,754.00	180,000.00			847,880.00	1,068,634.00
Shëndetësia dhe Mirëqenie Sociale	1,730,930.00	414,510.00	70,000.00	90,000.00	374,598.00	2,680,038.00
Qendra për punë Sociale	101,284.00	10,000.00	4,000.00		-	115,284.00
Kulturë, Rini, Sport	67,370.00	50,000.00		100,000.00	710,054.00	927,424.00
Administrata e Arsimit	53,820.00	55,000.00			159,395.00	268,215.00
Arsimi Parafillor	49,243.00	25,469.00	4,000.00			78,712.00
Arsimi Fillor	4,140,187.00	234,120.00	50,000.00		63,084.00	4,487,391.00
Arsimi I mesem	1,180,242.00	101,900.00	16,000.00		30,200.00	1,328,342.00
TOTAL	8,453,088.00	2,203,829.00	370,000.00	820,000.00	5,701,323.00	17,548,240.00

Tabela 6: Shpenzimet , projeksionet 2024, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nën programe:

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	180,412.00	55,000.00		160,000.00	-	395,412.00
Administrata	220,448.00	175,830.00			45,279.00	441,557.00
Çështjet Gjinore	5,336.00	2,000.00			-	7,336.00
Inspektimet	72,110.00	15,000.00			-	87,110.00
Zyra e Kuvendit Komunal	108,210.00	17,000.00			-	125,210.00
Buxhet dhe Financa	109,518.00	250,000.00			70,000.00	429,518.00
Shërbime publike	27,820.00	425,000.00	226,000.00		2,087,825.00	2,766,645.00
Zjarrfikësit dhe Inspektimet	151,074.00	15,000.00			-	166,074.00
Zyra Lokale për Komunitete	59,150.00	15,000.00			30,000.00	104,150.00
Bujqësia,Pylltaria dhe Zhvillim	65,520.00	60,000.00		440,000.00	1,769,418.00	2,334,938.00
Zhvillimi Ekonomik	44,210.00	17,000.00		20,000.00	224,049.00	305,259.00
Kadastra dhe Gjeodezia	64,710.00	16,000.00			-	80,710.00
Planifikimi Urban dhe Mjedesi	40,980.00	180,000.00			1,264,638.00	1,485,618.00
Shëndetësia dhe Mirëqenie Sociale	1,730,930.00	425,000.00	75,000.00	90,000.00	489,110.00	2,810,040.00
Qendra për punë Sociale	102,120.00	10,000.00	4,000.00		-	116,120.00
Kulturë, Rini, Sport	67,800.00	50,000.00		110,000.00	500,000.00	727,800.00
Administrata e Arsimit	54,090.00	55,000.00			60,000.00	169,090.00
Arsimi Parafillor	50,754.00	59,369.00	4,000.00		-	114,123.00
Arsimi Fillor	4,251,660.00	259,853.00	50,000.00		63,084.00	4,624,597.00
Arsimi I mesem	1,189,061.00	130,000.00	16,000.00	241,680.00		1,576,741.00
TOTAL	8,595,913.00	2,232,052.00	375,000.00	1,061,680.00	6,603,403.00	18,868,048.00

Tabela 7: Shpenzimet, projeksionet 2025, të shpërndara në kategori ekonomike në programe dhe nen programe :

Programe	Paga	Mallra dhe shërbime	Shërbime komunale	Subvencione	Investime Kapitale	Totali
Zyra e Kryetarit	181.314,00	55.000,00		160.000,00	0,00	396.314,00
Administrata	221.550,00	172.830,00			20.000,00	414.380,00
Çështjet Gjinore	5.363,00	2.000,00			0,00	7.363,00
Inspektimet	72.471,00	15.000,00			0,00	87.471,00
Zyra e Kuvendit Komunal	108.751,00	17.000,00			0,00	125.751,00
Buxhet dhe Financa	110.065,00	250.000,00			70.000,00	430.065,00
Shërbime publike	27.959,00	425.000,00	226.000,00		2.530.000,00	3.208.959,00
Zjarrfikësit dhe Inspektimet	151.829,00	15.000,00			0,00	166.829,00
Zyra Lokale për Komunitete	59.446,00	15.000,00			30.000,00	104.446,00
Bujqësia,Pylltaria dhe Zhvillim	65.848,00	60.000,00		440.000,00	2.042.531,00	2.608.379,00
Zhvillimi Ekonomik	44.431,00	17.000,00		20.000,00	73.227,00	154.658,00
Kadastra dhe Gjeodezia	65.034,00	16.000,00			0,00	81.034,00
Planifikimi Urban dhe Mjedisi	41.184,00	180.000,00		0,00	1.395.298,00	1.616.482,00
Shëndetësia dhe Mirëqenie Sociale	1.739.585,00	430.000,00	80.000,00	90.000,00	606.957,00	2.946.542,00
Qendra për punë Sociale	102.630,00	10.000,00	4.000,00		0,00	116.630,00
Kulturë, Rini, Sport	68.139,00	50.000,00		110.000,00	440.000,00	668.139,00
Administrata e Arsimit	54.360,00	55.000,00			60.000,00	169.360,00
Arsimi Parafillor	51.008,00	62.369,00	4.000,00			117.377,00
Arsimi Fillor	4.272.918,00	259.853,00	50.000,00		302.667,00	4.885.438,00
Arsimi I mesem	1.195.006,00	130.000,00	16.000,00			1.341.006,00
TOTAL	8.638.891,00	2.237.052,00	380.000,00	820.000,00	7.570.680,00	19.646.623,00

Kategoria Ekonomike – Investimet Kapitale - e prezantuar në detaje më lartë, paraqet një komponentë të rëndësishme të buxhetit të komunës e cila ndonëse nuk përfaqëson pjesën më të madhe të shpenzimeve të përgjithshme buxhetore, mbetet me rëndësi të posaçme në aspektin e planifikimit për Komunën e Rahovecit. Kjo kategori e shpenzimeve në kuadër të shpenzimeve të rregullta buxhetore ka potencialin më të madh për të nxitur rritjen ekonomike. Prandaj, kjo kategori e shpenzimeve edhe gjatë periudhës së ardhshme afatmesme, do të vazhdojë të jetë në funksion të krijimit të ambientit më të favorshëm për ngritje të pjesëmarrjes së sektorit privat, përmes përmirësimit të vazhdueshëm të infrastrukturës. Përderisa ndikimi i këtyre investimeve në punësim dhe konsum është relativisht i shpejtë, ndikim i plotë i tyre në ekonomi do të mund të realizohet vetëm në periudhën afatmesme. Në këtë kontekst përmirësimi i infrastrukturës do të pozicionojë ekonominë e

komunës së Rahovecit në një rrugë të rritjes më të shpejtë dhe të qëndrueshme ekonomike në periudhën afatgjatë.

3.4 Analiza Gjimore

Komuna nuk ka përgatitur një buxhet të përgjegjshëm gjinor të detajuar, por jemi përpjekur për të vlerësuar se si shpenzimet në paga dhe mëditje janë ndarë për të adresuar planifikimin e ardhshëm buxhetor. Ne kemi analizuar numrin e grave dhe burrave, djemve dhe vajzave të punësuar në kuadër të komunës, dhe i paraqesim këtë informacion në tabelën e mëposhtme:

Sqarim: Tabela e më poshtme bazohet në shifrat sipas listës së Pagave dhe Mëditjeve, të qershorit 2021 dhe numrin aktual të të punësuarve.

Tabela 8: Struktura e të punësuarve sipas gjinisë

Tabela 1.

Numri i punëtorëve në Organizatën Buxhetore

Emri i institucionit

Viti	Numri total i stafit	Numri total i stafit - gra	Numri i stafit - burra	Paga dhe mëditje/Shuma për gra	Paga dhe mëditje/Shuma për burra
2020	1186	437	749	2,607,464.28	4,399,946.88
2021	1186	476	710	1.413.872.58	2.146.315.82
Planifikimi 2022	1184	441	743		

Tabela 2. Planifikimi për vitin 2023 Nivelet e pagave në Organizatën Buxhetore

Emri i institucionit

Niveli i pagave	Numri i total i stafit në këtë nivel të pagave	Numri i burrave në këtë nivel	Shuma e shpenzuar për burra në këtë nivel	Numri i grave në këtë nivel	Shuma e shpenzuar për gra në këtë nivel
201-400	255	185	811,423.44	70	394,595.16
401-600	849	478	3,056,012.28	371	2,336,164.92
600+	113	95	938,167.44	18	180,575.04

Tabela 3. Numri i përfituesve të subvencioneve apo edhe të shërbimeve ofruara nga organizata buxhetore të drejtorive përkatëse (ku është e aplikueshme)

Viti	Buxheti total i shërbimit/subvencionit të caktuar	Numri total i përfituesve	Numri total i përfituesve -i grave	Numri total i përfituesve për burra	Buxheti për gra	Buxheti për burra
2020	320,532.48	635	251	384	112,186.37	208,186.00
2021	311,000.00	1156	478	678	144325.94	332874.06
Planifikimi 2022	360,000.00					

Komuna do t'i përdor më pas të dhënat specifike gjinore që janë në dispozicion për të vlerësuar ndikimin gjinor në **paga dhe mëditje** në buxhetet e vitit 2022 për të përgatitur buxhetin në të ardhmen duke respektuar buxhetin e përgjithshëm gjinor. Tek investimet kapitale, kur një projekt është për një qytet të caktuar apo të një fshati, për një rrugë, gypat e ujësjellësit, qendër shëndetësore etj. ne do të përdorim të dhënat e ndarjes së popullsisë në mes të grave, burrave, vajzave dhe djemve për atë zonë; Kur një projekt është për një shkollë të veçantë ne do të përdorim numrat e nxënësve: meshkuj dhe femra; Kur një projekt ndikon në tërë komunën (duke përfshirë projektet për administratën komunale) ne përdorim analizën e përgjithshme të popullsisë nga viti 2011.

Drejtoria për Buxhet dhe Financa

Kryetari i Komunës
